

درگذشتگان

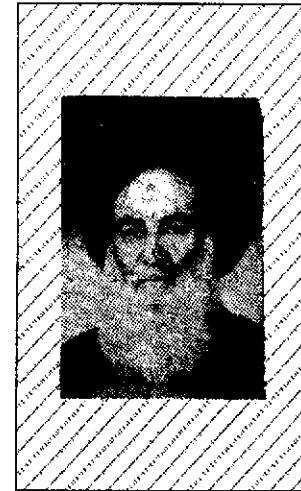
درگذشت حضرت آیت الله حسینی تهرانی

تألیفات آن مرد بزرگ بیش از چهل عنوان و در حدود ۷۵ جلد است و از مطالعه آنها تبحر فراوان مؤلف در علوم مختلف اسلامی همچون: کلام، فقه، اصول، تفسیر، حدیث، تاریخ، تراجم، حکمت و فلسفه، سیاست، ادبیات، طب، عرفان و اخلاق نمودار است. عنوانی برخی از نوشته‌های ایشان عبارت است از: ۱-الله شناسی (تفسیر آیه «الله نور السموات والارض») ۲-امام شناسی در ۱۸ جلد (۱۲ جلد آن به چاپ رسیده است) ۳-معادشناسی (۱۰ جلد) ۴-رساله بدیعه (تفسیر آیه «الرجال قوامون علی النساء») که به زبان فارسی هم ترجمه شده است. ۵-رساله نوین (تفسیر آیه «ان عدّة الشهور عند الله اثنا عشر شهرًا في كتاب الله») در اثبات بناء اسلام بر سال و ماه قمری ۶-مقدمه و پاورقی: رساله سیر و سلوک منسوب به علامه بحر العلوم ۷-لب الباب در سیر و سلوک اویی الالباب (تقریرات درس‌های اخلاقی مرحوم آیت الله علامه طباطبائی همراه با اضافات و پاورقیها) ۸-مهر تابان (یادنامه وزندگینامه حضرت علامه طباطبائی و مصحابات مؤلف با جانب علامه) ۹-روح مجرد (یادنامه عارف بزرگوار حاج سید هاشم موسوی حداداز شاگردان میرزا علی آقای قاضی)

افتضای شوق فطری و روش خانوادگی به تحصیل علوم دینی روی آورد و مقدمات آن را نزد پدر بزرگوار عمومی فراگرفت و در ۱۳۶۳ق (۱۳۲۴ش) به حوزه علمیه قم آمد و به فراگیری سطح اشتغال جُست. سپس به درس فقه مرحوم آیت الله العظمی بروجردی و درس اصول آیت الله سید محمد محقق داماد و دروس تفسیر و فلسفه کلام و اخلاق حضرت آیت الله علامه طباطبائی حاضر شد و سالانی چند از آنان -و به ویژه علامه طباطبائی که از زمان آشنازی با ایشان، از او جدا نشد و مانند سایه به دنبالش روان بود- بهره‌های فراوان بُرد.

در سال ۱۳۷۰ق برای تکمیل دروس خویش به حوزه علمیه نجف کوچید و مدتی طولانی از درس‌های تفسیر و اصول آیت الله العظمی خویی و فقه آیت الله العظمی شاهروdi و درس فقه و اصول آیت الله حاج شیخ حسین حلی بهره برد.

در سال ۱۳۷۷ق به تهران بازگشت و در مسجد آباء و اجدادی خویش به امامت جماعت پرداخت و سبب ترویج نماز در آن محیط ناسالم گشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مشهد مقدس مهاجرت کرد و به تالیف، تدریس تربیت شاگردان، اقامه شعائر دینی و راهنمایی مؤمنان اشتغال جُست.

حضرت آیت الله آقای حاج سید محمد حسین حسینی تهرانی- قدس سرہ الشریف- نویسنده ای نامدار و عالی ساختکوش بود. وی در ۲۴ محرم الحرام ۱۳۴۵ق در خانواده دانش و تقواد تهران زاده شد. پدرش مرحوم آیت الله حاج سید محمد صادق تهرانی (۱۳۰۰- ۱۳۷۰ق) از علمای تهران و امام جماعت مسجد قائم لاله زار و نویسنده «تفسیر القرآن» و جلد حضرت آیت الله آقای حاج سید ابراهیم حسینی تهرانی (۱۳۳۲م)، از شاگردان آیات عظام: میرزا محمد حسن شیرازی و سید محمد طباطبائی فشارکی و بنیادگذار مسجد فرق و مردم دین و مذهب بوده است. وی پس از پشت سر نهادن دوران کودکی بنایه

۱۱- رسائل فقهیه ۱۲- رسالت فی الصوم
۱۳- مجموعه الطهرانی ۱۴- کرامات
الاولیاء ۱۵- ملاقات کنندگان امام زمان
۱۶- تقریرات درس فقه آیت الله شاهروdi
(صلوة و صلۃ الجمعة) ۱۷- تقریرات درس
فقه آیت الله شیخ حسین حلی ۱۸- تقریرات
درس اصول آیت الله العظمی خویی
۱۹- الاجتہاد والتقليد (تقریر درس
آیت الله حلی).

سرانجام آن مرد خدمتگذار دین پس از
عمری سرشوار از توفیق و خدمات دینی در
۷۱ سالگی و در نهم صفر الخیر ۱۴۱۶ق
(تیرماه ۱۳۷۴ش) بدرود حیات گفت و
پیکر پاکش پس از یک تشییع باشکوه و نماز
به امامت حضرت آیت الله بهجت، در
صحن مطهر حضرت امام رضا - علیه
السلام - به خاک سپرده شد. عاش سعیداً
ومات سعیداً.

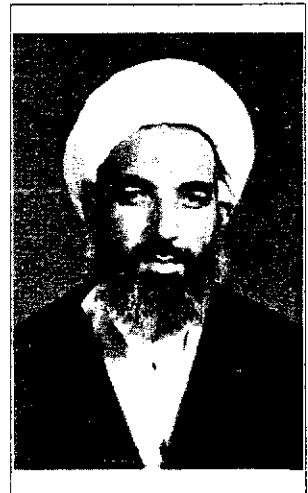
*

- (شامل نامه‌ای از امیر اهل سنت و
جماعت بخارا و جوابیه آن از سوی امیر
شیعه امامی خراسان درباره ولایت و
خلافت بالفصل امیر مؤمنان علی علیه
السلام و با مقدمه و تحقیق از سوی ایشان)
۱۸- رسالت نکاحیه «کاہش جمعیت»،
ضریبه‌ای سهمگین بر پیکر مسلمین»
۱۹- نگرشی بر مقاله «بسط و قبض توریک
شریعت» (که در آن کتابهای «دانش و
ارزش» و نظریه تکامل دینی دکتر سروش و
کتاب «خلقت در قرآن» دکتر سحابی به نقد
کشیده شده است).
کتابهای چاپ نشده وی نیز عبارتند از:
۱- تفسیر آیه مودت «قل لاستکم علیه
اجرًا الْمُوَدَّةِ فِي الْقَرْبَى» ۲- تفسیر سوره
عبس ۴- تفسیر سوره یاسین ۵- کتاب الحجع
۶- احکام المساجد ۷- رسالت فی القرآن
۸- رسالت فی حرمة الزوجة مؤیداً على الزوج
۹- رسالت در دعا ۱۰- رسالت در نماز
۱۱- توحید علمی و عینی (شرح و پاورپوینت
مکاتبات مرحوم آیت الله حاج سید احمد
کربلای و آیت الله حاج شیخ محمد حسین
اصفهانی درباره ییتی از عطار نیشابوری)
۱۲- رسالت حول مسأله رؤیه الہلال
(مجموعه مکاتبات و نامه‌های ایشان با
آیت الله العظمی خویی پر ارسان لزوم
اشتراك آفاق در رؤیت هلال برای ثبوت
ماههای قمری) ۱۳- وظیفه فرد مسلمان
در احیای حکومت اسلام ۱۴- ولایت فقیه
در حکومت اسلام (۴ج) ۱۵- نور ملکوت
قرآن (۴ج) ۱۶- دوره انوار الملکوت
(دربرگیرنده: نور ملکوت مسجد، نور
ملکوت نماز، نور ملکوت روزه، نور
ملکوت دعا) ۱۷- لمعات الحسین علیه
السلام (گزیده‌ای از کلمات و مواعظ
امام حسین علیه السلام، که به خط زیبا و
ثر شیوای مؤلف به چاپ رسیده است)
۱۸- هدیه غدیریه - دونامه سیاه و سپید -
۱۹- رسالت سیاه و سپید -

در گلشت آیت الله سبط الشیخ انصاری

اشتعال جُست. آنگاه در سال ۱۳۸۱ق به
نجف اشرف مهاجرت کرد و در درسهای
فقه، اصول و تفسیر حضرات آیات عظام:
سید ابوالقاسم خویی، سید محسن حکیم،
سید محمود شاهرودی و سید عبدالهادی
شیرازی شرکت جست و پس از سالیانی
چند به دزفول بازگشت و به تدریس و تالیف
و اقامه جماعت پرداخت و مسجدی در
شمس آباد بنیاد نهاد و مدرسه مشایخ را
تجدید بنا و کتابخانه آنچه را بنامود. در
سال ۱۳۹۲ق به قم بازگشت و به تدریس و
تالیف و تربیت شاگردان و شرکت در درس
فقه آیت الله العظمی گلبایگانی پرداخت - و
به غیر از سالیانی چند که به دلیل درگذشت
پدر بزرگوارش به دزفول کوچید - و این تا
پایان زندگیش بود. وی از آیات عظام: سید
محمود شاهرودی و میر سید علی بهبهانی

بزرگان خاندان جلیل شیخ انصاری به شمار
می‌رفت. وی در سال ۱۳۴۹ق در دزفول
در بیت علم و تقواو فضیلت به دنیا آمد.
پدرش آیت الله شیخ منصور انصاری
(۱۳۹۲-۱۳۰۷ق) از علماء و مراجع تقلید
خوزستان و صاحب رسالت اهلیه و شیخ
روایت آیت الله نجفی مرعشی بود. وی
پس از آموختن دروس ابتدایی به تحصیل
علوم دینی روی آورد و ادبیات و مقدمات را
نzd سلیمان افندی - مفتی اهل سنت شهر
عماره عراق در زمانی که پدرش در آن شهر
به خدمات دینی اشتغال داشت - و مرحوم
آیت الله شیخ محمدعلی معزی دزفولی
بیاموخت. سپس در سال ۱۳۶۸ق به حوزه
علمیه قم آمد و به تحصیل سطوح پرداخته
و پس از چندی به دزفول بازگشت و در
محضر پدر بزرگوارش به تکمیل سطح

حضرت مستطاب آیت الله آقای حاج شیخ
احمد سبط الشیخ (فرزند آیت الله حاج
شیخ منصور فرزند آیت الله آقا شیخ محمد
فرزند آیت الله شیخ محمد حسن فرزند
آیت الله شیخ منصور انصاری - نواده خاتم
الفقهاء والمجتهدين شیخ انصاری - یکی از

سیدالساجدین علیہ السلام.
سرانجام پس از عمری سرشار از توفيق
و خدمات مذهبی، در روز جمعه ۱۳۷۴ ش،
الاول ۱۴۱۶ق (۲۰ مردادماه ۱۳۷۴ش)،
پس از یک بیماری در سن ۶۷ بدروز حیات
گفت و در یکی از بقعه های صحن مطهر
حضرت معصومه -سلام الله علیها- به خاک
سپرده شد. عاش سعیداً و مات سعیداً.

*

او) ۶- الدرر النجفیہ فی المبحث البتة
(تقریرات درس فقه وی) ۷- شرح اسپیکة
الذهب» علامه حائری مازندرانی و سید
-نظم کفاية الاصول ۸- توضیح المسائل
و کتابهای غیر چاپی او نیز عبارت است از:
۱- شرح تبصرة المتعلمين ۲- شرح تحریر
الوسیله ۳- استله واجوبة ۴- شرح اجرومیه
در علم نحو ۵- حاشیة حل الالغاز ابن هشام
۶- هداية الداعین الى اعراب صحیفة

اجازه اجتهاد و از حضرات آیات: علامه
شیخ آقا بزرگ تهرانی و علامه شیخ
محمد صالح حائری مازندرانی و سید
علی بهبهانی اجازه روایت داشت. آثار
چاپی او عبارتند از: ۱- خلاصه القوانین
(دو بار به فارسی ترجمه شده است)
۲- نمونه در علم صرف ۳- الوسيط بين
الوجيز والبسيط في الأصول ۴- تراش ریش
۵- مبحث الترتیب (تقریرات درس اصول

درگذشت دکتر کی نیا

می فشد. برخی از کتابها و ترجمه های
چاپ شده استاد عبارتند از:
۱- امنیتی جرم‌شناسی (۳ج) ۲- پژوهشی
در عوامل اجتماعی طلاق ۳- مقدمه حقوق
بین‌المللی عمومی ۴- اطلاعات حقوقی
دش علوم جنایی (۲ج) ۵- کلیات مقدماتی
حقوق ۷- کاتون خانواده و بیهکاری
۸- روانشناسی جنایی ۹- مقدمه ای بر
جرائم‌شناسی عمومی (ترجمه) ۱۰-
جرائم‌شناسی کاربردی (ترجمه)
۱۱- روانشناسی قضایی (آماده چاپ).
ایشان در ۲۵ تیر ماه ۱۳۷۴ ش در
۷۷ سالگی در تهران بدروز حیات گفت.

*

دیلم در سال ۱۳۱۵ به دانشسرای عالی
تهران راه یافت و در ۱۳۱۹ لیسانس ریاضی
دریافت کرد. پس تحصیلات خود را در
رشته حقوق ادامه داد و در ۱۳۲۸ لیسانس
قضایی را از دانشگاه تهران اخذ نمود.
وی در سال ۱۳۳۴ دکتراً حقوق جزا
و جرم‌شناسی را از دانشگاه پاریس دریافت
داشت و در همان سال به ایران بازگشت و به
تدريس، تالیف، ترجمه و تربیت شاگردان
پرداخت. ورود او سرآغاز شروع
جرائم‌شناسی نوین در ایران بود. او مردمی
پایینده عقاید دینی، فروتن و سپاسگذار
بود. وی بر عامل ایمان و پرورش صحیح
مذهبی برای مبارزه با ریشه های فساد پای

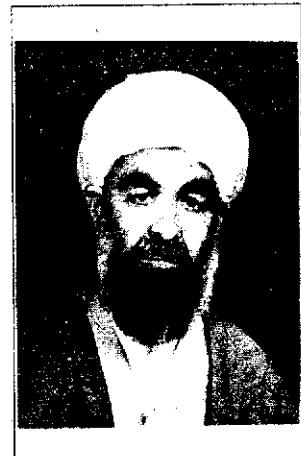
درگذشت دکتر کی نیا

مرحوم استاد دکتر سید مهدی کی نیا در اول
فروردین ۱۳۹۷ شمسی در بابل دیده به جهان
گشود. پس از تحصیلات دیرستانی و اخذ

درگذشت حضرت آیت الله طاهر شمس گلپایگانی

گلپایگانی بهره جست و پس از چندی به
حوزه علمیه ارakk که زیر نظر استادی
بزرگواری چون آیت الله حاج شیخ محمد
سلطان العلماء و آیت الله حاج شیخ محمد
امامی خوانساری اداره می شد، کوچید و از
محضر آنان بهره هابُرد. در ۱۳۲۴ ش برای
ادامه تحصیل به حوزه علمیه قم آمد و پس از
تکمیل دوره سطح (در چهارسال)، در سال
۱۳۲۸ ش به درس خارج فقه و اصول
حضرات آیات عظام: سید محمد تقی

استاد معظم آیت الله حاج شیخ جلال طاهر
شمس گلپایگانی قدس سرہ یکی از
چهره های مشهور حوزه علمیه قم به شمار
می رفت. فقید سعید در ۱۳۰۶ هجری
شمسی (۱۳۴۹) در «گوگد» گلپایگان در
خانواده ای متدين دیده به جهان گشود. پس
از دوران کودکی و تحصیلات ابتدائی،
شانزده ساله بود (۱۳۲۲ ش) که به آموختن
علوم دینی روی آورد و از محضر مرحوم
آیت الله حاج میرزا هدایت الله وحید

داشت. فقید سعید از اعضای گروه تالیف «جامع احادیث الشیعة» و عضو هیأت علمی کنگره شیخ انصاری و عضو هیأت امنی مجتمع علوم دینی حضرت ولی عصر به شمار می‌رفت و مقاله‌ای با نام «شیخ انصاری محقق و مؤسس» از او انتشار یافت. در گذشت نابهنجام این عالم عامل، در هشتم شهریور ۱۳۷۴ش (سوم ربیع‌الثانی ۱۴۱۶ق) در عسالگی دراثر سانحه تصادف روی داد و پیکر پاکش با شرکت مراجع عالیقدر تقليد، انبوه اساتید، علماء و فضلای حوزه علمیه قم و آیات عظام و نمایندگان مقام معظم رهبری و اصناف و بازاریان قم، تشییع و در صحن حرم مطهر حضرت فاطمه معصومة -سلام الله علیها- به خاک سپرده شد.

ناصرالدین انصاری

مدرسین حوزه علمیه قم پرداخت و امضایش در بحبوحه انقلاب ذیل پیامها و اعلامیه‌های جامعه مدرسین هماره دیده می‌شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی به عضویت شورای مدیریت حوزه علمیه قم و مجلس خبرگان رهبری (از استان مرکزی) برگزیده شد.

از تالیفات چاپ نشده اوست:

- ۱- کتاب الخمس
- ۲- حاشیه بر مکاسب
- ۳- حاشیه بر رسائل
- ۴- حاشیه بر کفاية الاصول
- ۵- معارف دینی
- ۶- متفرقات

صراحت لهجه، زهد و تقوا، ساده زیستی، آزاداندیشی و فروتنی و انس با قرآن و دعا از خصوصیات وی بود و بر فقه و اصول، تفسیر، تاریخ و ادبیات سلط

خوانساری، سید محمد حجت کوهکمری و پس از آن در درسهای آیت الله العظمی بروجردی، آیت الله محقق داماد، آیت الله اراکی، حضرت امام خمینی، آیت الله العظمی گلپایگانی، آیت الله حاج سید رضا بهاءالدینی و مرحوم علامه طباطبائی شرکت جست و مبانی فقهی، اصولی، فلسفی و تفسیری خویش را استوار ساخت و از غالبه آنان اجازه اجتهداد دریافت داشت. وی نیز به مدت دو سال به حوزه علمیه نجف کوچید و در درسهای آیت الله العظمی خوبی حاضر شد. از آغاز تحصیل در حوزه قم، به تدریس متون فقه و اصول اشتغال جست و بیش از سی سال سطوح عالیه را بارها آموخت داد. با شروع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۴۲ش، او نیز همراه با دیگر مدرسین حوزه به تشکیل جامعه

فرهنگی

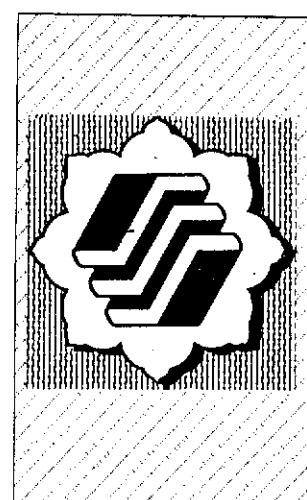
گزارشی از بیانی کنگره کتاب و کتابخانه در تمدن اسلامی

آمده است:

«حقیقت آن است که کتاب یکی از ارزشمندترین فراورده‌های بشری و گنجینه بزرگترین ثروتهای بشری‌عینی دانش و تحقیق است. دین و دنیای بشر و جسم و جان انسان به برکت کتاب تأمین و تغذیه می‌شود و فرآیند کمال بشری به وسیله کتاب تحقق می‌یابد. کتاب، مادر تمدنها و نیز عصارة آنهاست، و بشر با پدید آوردن کتاب، درسهای بیشماری را که در کتاب تکوین بدoo آموخته شده، گرد می‌آورد و در محیط بشری،

ارزیابی چندی و چونی میراث مكتوب در تمدن اسلامی به مدت سه روز (۱۱ تا ۲۳ شهریور ماه ۷۴) در مشهد مقدس و در محل کتابخانه مرکزی و مرجع اسناد آستان قدس رضوی برگزار گردید. این کنگره با حضور چهارصدتن از کارشناسان و محققان مسائل کتاب، کتابخانه، کتابداری و کتابشناسی از کشورهای جمهوری اسلامی ایران، عراق، پاکستان، تاجیکستان، افغانستان، آلمان حدود یکصدوسی مقاله رسیده به دیرخانه راندو بررسی کرد.

کنگره با پیام ارجمند مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای دام ظله العالی شروع شد. در بخشی از این پیام

«کنگره کتاب و کتابخانه در تمدن اسلامی» به انگیزه تبیین جایگاه کتاب و کتابخانه در اسلام و بررسی سهم مسلمانان در شکوفایی فرهنگ و تمدن بشری و